

دهسته‌کانی فاتیمه

شتیک نه‌بوو له دهستی دایکت سپی تر

س‌دیق‌عه‌لی

۲۰۰۷/۲/۱۸

هه‌ندیك‌ووشه:

سور‌ه‌ییا، ناوی‌مامۆستا‌یه‌کی‌خۆم‌بووه‌له‌سه‌ره‌تا‌یی.

فاتیمه، ئاماژه‌یه‌بۆ‌ناوی‌دایکی‌ده‌زگیرانه‌که‌م، که‌له‌سا‌لی‌۱۹۸۷‌دا‌به‌سه‌ر‌دوا‌یین‌مندالیه‌وه‌مردووه.

نه‌جات، مه‌رزیه، دوو‌هونه‌رمه‌ندی‌کوچ‌کردوون، له‌یلا‌قاسم، ئافه‌رتیکی‌شه‌هیدی‌کوردستانه.

د‌ل‌م‌هه‌میشه‌له‌سه‌ره‌ی‌وه‌ستان‌ده‌وه‌ستی، داخ‌بۆ‌حیکایه‌ته‌دزیوه‌کانی‌نه‌وه‌ستان، ئاخ‌بۆ‌به‌سه‌ره‌اته‌پیرۆزه‌کانی‌ده‌ست. ده‌سته‌کانی‌دایکت‌له‌تخوبی‌په‌نجه‌کان‌په‌رینه‌وه‌وه‌له‌ئاوایه‌یه‌کانی‌نه‌میریدا‌گو‌رانی‌سه‌وز‌بوونیان‌چ‌ری، ئه‌وان‌له‌پایزیکی‌وه‌ک‌ئێستا‌دا‌سپ‌ی‌بوون‌و‌فرین‌و‌له‌سه‌ر‌چله‌پۆپه‌ی‌موقه‌ده‌سه‌ن‌نیشتنه‌وه، ده‌سته‌کانی‌دایکت، وه‌ک‌ده‌سته‌کانی‌باوکی‌دلاوهر‌قه‌ره‌داغی‌به‌ئاسمانه‌وه‌بوون، ئیمه‌ش‌بیرمان‌نه‌بوو، دوا‌ی‌تیلاوه‌ته‌کانی‌به‌یانی‌ماچیان‌بکه‌ین، ده‌سته‌کانی‌دایکت، ئاوازیکی‌ناسک‌بوون، که‌هه‌میشه‌به‌سه‌ر‌سوانه‌ی‌خه‌ونه‌کانمانه‌وه، سپ‌ی‌ده‌چوون، سپ‌ی‌وه‌ک‌به‌سه‌ر‌چوونی‌من‌له‌باخه‌تاله‌کانی‌ته‌مه‌ندا.

کتیبه‌ب‌ی‌به‌رگه‌کانی‌مندالیم، چ‌رچی‌گیرفانه‌کانی‌باوکم، ب‌ی‌مرادی‌ئاواته‌ره‌نگاله‌یه‌یه‌کانی‌دایکم، له‌نه‌میریدا‌له‌ده‌سته‌کانی‌دایکت‌ده‌چوون، ده‌سته‌کان‌له‌ده‌ره‌وه‌ی‌سنووری‌بینینی‌من‌دا، بالنده‌بوون‌فرین، شنه‌با‌بوون‌هه‌لیان‌کرد، مانگ‌بوون‌ده‌رکه‌وتن، خۆر‌بوون‌هه‌له‌هاتن، پاشان‌مۆم‌بوون‌کوژانه‌وه.

ده‌ستیك‌هه‌بوو

گه‌ش‌بوو‌گه‌ش

وه‌ک‌گه‌شی‌میلاقه‌له‌ژیر‌ماچه‌کانی‌باراندا

ده‌ستیك‌هه‌بوو

سپ‌ی‌بوو‌سپ‌ی

وه‌ک‌سپ‌یه‌تی‌یادگاریه‌کانی‌وه‌فایی

له‌گیژاوی‌ته‌شیه‌کی‌شیریندا

شیرین‌بوو‌ئهو‌ده‌سته‌ی‌هه‌بوو

وه‌ک‌غه‌دره‌تاله‌کانی‌مردن

ئهو‌کاته‌ی‌به‌سه‌ر‌نه‌عشی‌ئه‌ستی‌ره‌دا‌کاویژ‌ده‌کا

ده‌ستیك‌که‌مه‌رگ‌ده‌ستی‌گرتو

ده‌ستیك‌که‌ووشك‌بوون‌رای‌مووسی‌و

ده‌ستیك‌که‌تاریکی‌خسته‌یه‌باخه‌لی‌خۆیه‌وه‌وه

ده‌ستیك‌که‌ئێستا‌له‌په‌رچه‌کانی‌گل‌به‌ولاوه

تالیکی‌تر‌شانه‌ناکات

★ ★ ★ ★ ★

ده‌ستیك‌هه‌بوو‌نه‌رم‌بوو

نه‌رم‌وه‌ک‌نه‌رمیه‌تی‌چۆله‌که‌له‌شکاندن‌ی‌رچه‌ی‌نیشتنه‌وه‌دا

ئاخ‌ده‌ستیك‌هه‌بوو

پيروۆز بوو، پيروۆز
 له ماچکردنى دەستە تەرەكانى دەسنوۆژدا
 دەستىك كه ئاو ئاوى پى دەخواردەوه
 هەناسە سازشى بوۆ كرد
 له گەرم كردنەوهى پەنجە سەرمەديهكانيدا
 ئىستا له بسكهكانى نهجات و
 له پەرچەمەكانى مەرزىه و
 له كهزىهكانى لهيلا قاسم به و لاوه
 پرچىكى نيه بهسەرشانى نه بهرديدا بدات
 له بهرەبهيانىهكى سالى ۱۹۸۷ دا
 بىدەنگ بوو تا مندائىك دەنگى بىت
 نقوم بوو تا هەنسكىك بيشكوۆ
 ئەوه من بووم به دوو دەفتەرى ترسنوك و
 قەلەمىكى ساواو
 جانتايهكى هەتيوهوه
 بهژىر سىبەرى لقى ئەو دەستەدا دەرپوۆشتم و
 بەدەم خەندەكانى سوپهياو
 ترسەكانى وهحشەتەوه
 كوۆلەم دەكوتا
 ئەوه من بووم
 بهگىرفانىكى خالى له گوناھو
 دەستىكى بەتال له دەست و
 لىوۆكى دوور له ئاوايىهكانى بزەوه
 شەقامم دەبىرى
 ساتىك بوو وهك ئىستا سەرمەست
 كه خوۆر بى كرى وەرگرتن
 ديوەخانى پەرەسىلكهيهك و
 هيلانەى عاشقىكى پر دەگرد
 له دەستى روناك
 له بهيانىهكى وهك ئەم بهيانىه دەموچاو تەر
 له كاتىكى وهك ئىستا ترش و تالدا
 بەرەو ئاسمانى بى مرادى شوۆر بوەوه
 دەستىك كه جارىك زاتى نهگردووه
 پىتەكانى خوا حافىزى بخاتە ووشەى ژيانەوه
 داگىرساو

* * * * *
 دەستىك هەبوو وهك شىعر بالى دەگرت و
 وهك چۆلەكه دەيجريواندو

وهك روبر دهپژمی و
وهك نیرگز پرچهکانی دهخسته ژیر بالی و
وهك توله میو
مزریه تی دنوسیه وه
دهستیک هه بوو
وهك دهستی دایکم په مهیی
دههاته نیو خهونی زهرنه قوته یهك و
فیبری دهکرد چون په رهگرافی فرین بخوینیته وه
دههاته سهر مائی رهنگاله یهك و
فیبری دهکرد
چون دهستهکانی به سهر رهنگدا دابهش بکات
له نیوه پویه کی سالی ۱۹۸۷
ئه وه دهسته له گهلّ دهسنویره کهیدا
پالّ کهوتن و تا نیستا رسته یه کی نه خوینده وه
ووشه ی هه لسانه وه ی تیدا بیّت
له گهلّ سپیه تیه کهیدا خهوتن و
تا نیستاش وه نه وزیکی نه خسته رسته ی
یه کتر بینینه وه
نیشانه یه کی سهر سورمانی له ژیر ته رزه یه ك دانه نا
له دیری کوتای شیعریك بچیت
دهستیک هه بوو

★ ★ ★ ★

هینده به سهر پیتهکانی په رچه می دهزگیرانه ساواکه مدا گریا
تا بوه رومانیکی زهرد
زهرد هینده ی مائناوایی کردنی
بولبولیک له دهنگی خوئی
دهستیک هه بوو
له گهلّ هه موو فرمیسه کهکان داده نیشته و
پر به گه روی کتیبیکی مائویران هاواری بوو
له گهلّ هه موو خهندهکان پالّ دهکهوتن و
پر به چاوهکانی دهریا پیده کهنی
له رۆژیکی وهك نیستادا
خستیانه نیو دلّی کتیبیکه وه
خستیانه نیو نه فسه سی هه وریکه وه
به بهرچاوی منه وه
ئه وکات
که دهستم له نیو باخه لی به فردا
دوکه لی مهرگیان شیتهلّ دهکرد

هاتن و خستیانه نیو چاره‌نوسی به‌ردیکه‌وه

★ ★ ★ ★ ★

دهستم هه‌میشه به ئاودا هه‌لده‌واسم

هه‌میشه‌ش وهك نیواره‌یه‌کی پیر

خۆم له‌حیکایه‌ته سهر شیته‌کانم جودا ناکه‌مه‌وه

رۆژیکم پریه‌تی له پیاسه‌ی تۆسن و

رۆژیکم ته‌ژیه

له هه‌لکورمانی گۆرانیه‌کانی خوا حافیزی

سالیکم پریه‌تی له عه‌شقی گێژه‌لۆکه‌و

مانگیکم پریه‌تی له حه‌یرانی ترش و

بالۆره‌ی بی‌تام

ساتیکم بی‌ده‌نگه

وهك ده‌نگی هه‌لوه‌رینی به‌رویکی بی کلاوو

ده‌نگه‌ تریه‌کی پی‌خواس

وهك ده‌نگی هه‌لبه‌زینه‌وه‌ی ته‌رزیه‌کی عاشق

وهك گمه‌ی ده‌ستیکی سپی

له كه‌ناری لیك جویبوونه‌وه‌دا

هه‌فته‌یه‌کم پریه‌تی له‌ئه‌سه‌ف

سالیکم پر تر

رۆژیکم.. مانگیکم.. چرکه‌یه‌کم.. ته‌مه‌نیکم

پر پر

له گریانیکی ئەزه‌لی له‌دوای

جی پییه‌کانی ده‌ستی‌کدا

که له رۆژیکی تاریکی ئەو کاته‌وه

ده‌رواو ئەلفو بی هاتنه‌وه نانسێ

★ ★ ★ ★ ★

هیشتا هه‌ر مندالیکی پرچن بووم

ده‌ستیکم به‌نوقلی فریدراوو

ده‌سته‌که‌ی ترم پرپوو له داستانی به‌سه‌رچوون

چاویکم پری بوو له ئاوی ته‌هاره‌تی فرمیسک و

چاویکم له ده‌سته‌کانی ئەشکه‌وتیکی بی بن ده‌چوو

من بووم، به‌ته‌نیشته‌ ناشتی ده‌ستی‌که‌وه

خه‌رجی رۆژانه‌م له‌ژیر باخه‌لی چۆلی باوکمدا

ناشت و

کتیبه‌کانم خسته ژیر هه‌نگلی ره‌شه‌باو

جوینه‌کانی مامۆستام

خسته ژیر بالی ئەبه‌دیته‌وه

چاوم لیوو ده‌سته‌کانی دایکت

بوونە كۆتر

كۆترىكى تورە لە ئەبەنوسىيەكانى مانەو

★ ★ ★ ★

دەستى داىكت ھەمىشە بەدىار نەھاتنەوھى كچانى دەوارەو

لە ئاھەنگى دەزگىرانىتى كانى و

وھراندى گەلاكانى چنارەو

لە مونسەبەتى پايزدا

چادرى بۆ ئايەتەكان ھەلەدا

دەستى داىكت

بەژىر خەمى ھاویربوونى بولبول و نەغمەو

ھاژەو رووبارو

تريقەو دەمو

بزەو ليوو

چپەو گوچكەو

بزەو نازو

مرچەو ماچو

شەققەو تۆقەو

تريپەو ھەنگاودا

دەفري

بەسەر جوگەى زەلىلى مندا

پەنجەكانى رادەھيشت

دەستى داىكت گۆرانىيەكى ئەرخەوانى بوو

گوچكەى مردنى ھەلەوراندا

بەھەشتى لەژىر پيوو

كردە باخىكى پر بەرائەتو

پيگەنىنى تيدا رواندا

★ ★ ★ ★

ئىتر لەگەل ھىچ درەختىكدا تۆقە ناكەم

دەستەكانى داىكت دىر بەدىر

پەنجەكانى داىكت رستە بەرستە

نيناكەكانى داىكت پيت بەپيت

لە ناوئىشانى گاتايەكدا جى دەكەمەو

دەستەكانى داىكت

بەسن بۆ دەسگىرۆيى داستانەكان

بۆ سەوز بوون

بەسن بۆ دەستخەرۆكردى گىژەلوكەى مەرگ

لە كرنووشى سپى دار

بەسن بۆ دەستاو دەستكردى بە دەستارى كوشتن

له سرپینهوهی باخ و
بهسن بۆ دهستهوایی ئاگر
بۆ نهسوتاندنی عهشق و
چهکهره نهکردنی گوناھ
دهستهکانی دایکت
به تهنیا ئهلفو بیی
داستانهکانی بهرائهتیاں هه لچنی
له پهراویزی نهمریدا
بوونه دهسمایه ی شین بوونهوه
دهر چوون له مهرگ ئه ی دهست
په رینهوه له گوناھ ئه ی دهست
سه رکهوتن به سه ر تاقهکانی فیردهوسدا
ئه ی دهست
ئه ی په مهبی ترین دهست
ئه ی دهستهکانی دایکت
ئه ی دهستهکانی فاتیمه